

Korte mededeling:

Cucubalus baccifer L. (Besanjelier) op Texel gevonden

A.M. Wijkel (Buro Bakker, Weiersloop 9, 9401 DZ Assen)

Short notice: *Cucubalis baccifer* recorded from the Wadden Sea island of Texel.

Tijdens de vegetatiekartering van het bosgebied "De Dennen" op Texel¹ deed ik de opmerkelijke vondst van Besanjelier op twee plaatsen op 50 m van elkaar op een recente kapvlakte van een voedselrijk bostype (Alno-Padion) waar in het voorjaar een groot aantal stinsenplanten² groeien. Tot dusver was *Cucubalis baccifer* uit Nederland uitsluitend bekend van het rivierengebied en dan met name langs de Rijn en haar zijtakken, westelijk tot in de Betuwe en noordwaarts tot bij Olst, waar zij overigens is verdwenen.^{3 4}

Besanjelier heeft een besachtige, niet erg vlezige vrucht. Waarschijnlijk wordt deze door dieren niet veel gegeten, waardoor verspreiding op deze wijze niet voor de hand ligt. Gezien het voorkomen in knotwilgen⁴ lijkt de verspreiding door vogels (Kramsvogel, Koperwiek) echter niet uitgesloten. Dit zou een verklaring voor de vestiging van de soort op Texel kunnen zijn.

Een meer aannemelijke verklaring lijkt echter dat het zaad tegelijk met de aanvoer van de (waarschijnlijk uit Frankrijk afkomstige) stinsenplanten als adventieve soort hier terecht is gekomen en nu vanwege de nieuwe omstandigheden - als gevolg van het kappen van het bos - heeft kunnen kiemen.

1. Kartering uitgevoerd op 10 september 1996 door Buro Bakker te Assen, in opdracht van Staatsbosbeheer Hollands-Noorden. Vindplaats in km-hok 9-33-22.
2. Aangetroffen zijn: Gewoon sneeuwkllokje (*Galanthus nivalis*), Blauwe druifjes (*Muscari botryoides*), Trompetnarcis (*Narcissus pseudonarcissus* subsp. *major*), Krokus (*Crocus spec.*), Vingerhelmbloem (*Corydalis solida*), Dubbele narcis (*Narcissus pseudonarcissus* cv. 'Von Sion'), Gevlekte aronskelk (*Arum maculatum*), Italiaanse aronskelk (*Arum italicum*), Wilde hyacint (*Scilla non-scripta*), Turkse lelie (*Lilium martagon*), Gewone vogelmelk (*Ornithogalum umbellatum*) en sporadisch Bosanemoon (*Anemone nemorosa*).
3. E. J. Weeda, 1985. *Cucubalus baccifer* L. In: J. Mennema, A. J. Quené-Boterenbrood & C. L. Plate (red.), Atlas van de Nederlandse Flora 2: 128. Utrecht.
4. E. J. Weeda, 1985. Nederlandse Oecologische Flora 1: 211-212. Amsterdam.